

NOORD-NEDERLAND

EEN KANSRIJKE REGIO

Hoe ziet Nederland er in 2035 uit? Deze vraag hebben wij in 2021 aan onze leden gesteld. De antwoorden hebben ons geïnspireerd om een duidelijke visie te creëren voor Noord-Nederland: 'Een nieuw perspectief voor een kansrijke regio.' Hiermee adresseren we belangrijke regionale thema's in Den Haag. We richten ons – naast economische groei – op brede welvaart, leefbaarheid in de dorpen en steden, de energietransitie en een gezonde arbeidsmarkt. We bieden daarmee echt een nieuw perspectief voor een kansrijk Noord-Nederland.

Het rapport 'Elke regio telt!' toont het belang van krachtige regio's aan. De afgelopen jaren is vooral geïnvesteerd in economisch sterke regio's. In Noord-Nederland bleven de investeringen achter, terwijl onze regio met de juiste keuzes en investeringen een voorbeeld voor de rest van Nederland kan zijn. In de aanloop naar de verkiezingen brengen we de belangrijkste punten voor de toekomst van onze kansrijke regio nog eens onder uw aandacht. Deze punten horen thuis in een verkiezingsprogramma dat aansprekend is voor het Noorden én heel Nederland.

Heeft u vragen of wilt u nadere uitleg over specifieke onderwerpen, dan nodigen we u van harte uit om met ons in gesprek te gaan. Voor nu wensen we u veel wijsheid bij het samenstellen van uw verkiezingsprogramma en kieslijst.

Met vriendelijke groet,

Sieger Dijkstra
Voorzitter VNO-NCW Noord

Joyce Walstra
Voorzitter MKB Noord

Agnes Mulder
Directeur VNO-NCW MKB Noord

NOORD-NEDERLAND GOED BEREIKBAAR

Investeer evenredig in ons wegennetwerk, met oog op aanleg en onderhoud. Houd rekening bij rekeningrijden met afstanden in de regio.

Pak onmiddellijk de knelpunten in de infrastructuur aan, zoals de Prinses Margrietunnel, doorontwikkeling van de N33 met een aquaduct bij Appingedam en de aanpak van het verkeersplein bij Gieten (N34/N33). Deze dragen bij aan een betere bereikbaarheid en stimuleren de economische groei. Pas de huidige plannen voor het rekeningrijden aan met oog voor de regio. De geografische afstanden in onze regio zijn groot. Rekeningrijden zorgt voor een onevenredige kostendruk, daarmee komen sociaaleconomische uitdagingen in het gedrang. Daarbij is het openbaar vervoer in de afgelopen periode flink verschaald. Daardoor zijn noorderlingen nu meer dan ooit op de auto aangewezen.

Investeer in het behoud van busverbindingen en de aanleg van belangrijke spoorlijnen.

Het openbaar vervoer brengt de samenleving in verbinding met de rest van de regio, Nederland en de rest van Europa. De verschraving van het OV-netwerk moet dan ook zo snel mogelijk een halt worden toegevoerd. Het remt de bereikbaarheid van woongebieden, bedrijven en scholen. Daarnaast zijn verregaande investeringen in het spoor noodzakelijk om de Lelylijn en de (hele) Nedersaksenlijn te realiseren en de kwetsbare flessenhals in het spoor bij Meppel aan te pakken. Deze flessenhals is de enige toegangspoort naar het Noorden, maar kampt wekelijks met acht uur aan storingen, waardoor het een uiterst onbetrouwbare reisroute is.

Hogere landelijke inzet voor Groningen Airport Eelde.

Groningen Airport Eelde is van groot belang voor Noord-Nederland en biedt kansen op het gebied van energietransitie, infrastructuur, mobiliteit, arbeidsmarkt en gezondheidszorg. Het behoud van het internationale karakter is cruciaal voor het stimuleren van het vestigingsklimaat voor (internationale georiënteerde) bedrijven en is daarmee een belangrijke factor voor de arbeidsmarkt. Daarbij vervult het vliegveld een koploperspositie in de toekomst van duurzaam vliegen (elektrisch en waterstof), energietransitie en de topklinische en topreferente zorg.

FIJN WONEN EN WERKEN IN NOORD-NEDERLAND

Stimuleer de bouw en draag bij aan de oplossingen voor de huizen crisis.

In Noord-Nederland zijn verschillende woondeals gesloten. Hiermee kunnen we in de komende jaren de bouw van minimaal 60.000 woningen realiseren. Obstakels zoals onzekerheden op het gebied van stikstof, water en bodem moeten daarvoor zo snel mogelijk worden weggenomen. Prioriteer de bouw van woningen en infrastructuur in vergunningverlening en versnel dit proces.

Investeer in het jong talent van Noord-Nederland door middel van betaalbare starterswoningen, kwalitatief hoogwaardig onderwijs en meer kansen op de arbeidsmarkt.

De uitstroom van jongeren en daarmee talent uit Noord-Nederland is nog steeds te groot. Ongeveer een kwart van de jongeren vertrekt uit de regio, omdat perspectieven elders beter lijken. Daarmee verliest de regio talent, kennis en kunde. Er moeten meer inspanningen en investeringen worden verricht om jongeren te behouden en (internationaal) talent van buiten onze regiogrenzen te werven. Dit voor een gezonde samenstelling van generaties in de dorpen en steden én een sterke arbeidsmarkt die kansen biedt voor iedereen.

Bevorder het vestigingsklimaat en de leefbaarheid in dorpen en steden.

De combinatie van een bruisende lokale economie met goede sociale en culturele voorzieningen creëert sterke gemeenschappen en bevordert de leefbaarheid en brede welvaart. Daarom is het behoud en het stimuleren van deze voorzieningen van groot belang, vooral in de regio. Bied noordelijke gemeenten en provincies voldoende middelen om deze lokale ontwikkelingen krachtig te kunnen ondersteunen.

NOORD-NEDERLAND KOPLOPER IN DUURZAAMHEID

Roep het Noorden uit tot koplopersregio voor de energietransitie en circulair ondernemen, zet in op een brede energiemix en steun voor pilotprojecten.

Noord-Nederland heeft de ideale mix voor duurzame, circulaire en biobased productie, met een sterke focus op kenniscreatie en valorisatie, waardoor het zich klaarmaakt om de energietransitie te leiden. Het is cruciaal om Noord-Nederland uit te roepen tot koplopersregio en te investeren in circulariteit en een brede energiemix, waarbij ruimte wordt geboden aan pilotprojecten van zowel bedrijven als burgers. Zo kan de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen worden verminderd en de ecologische voetafdruk worden verkleind. De stimulering van innovaties zal bovendien kansen creëren voor economische groei en werkgelegenheid in de regio.

Versterk het hoog-, midden- en laagspanningsnet om de grote vraag naar elektriciteit op te vangen en netcongestie tegen te gaan.

Het elektriciteitsnetwerk in Noord-Nederland barst uit zijn voegen en kan de groei van hernieuwbare energie niet aan. Het resultaat is netcongestie en beperkingen voor bedrijven om te elektrificeren en nieuwe aansluitingen te krijgen. Forse investeringen op de korte termijn in het energienetwerk zijn noodzakelijk om de toenemende vraag naar duurzame energie, maar ook het aanbod daarvan te waarborgen. Reserveer ook middelen om energiebesparende energiehub's op bijvoorbeeld bedrijventerreinen te stimuleren en zorg voor bijpassend beleid.

Geef ruimte en koester werkgevers en ondernemers.

Elke regio heeft zijn eigen specialiteiten. Noord-Nederland blinkt onder andere uit in energie, productie, watertechnologie, agrofood, zorg en gastvrijheid. Geef werkgevers en ondernemers de ruimte en faciliteer groei om een robuuste regio te creëren in een welvarend land. Stimuleer samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen voor innovatie, vereenvoudig processen en procedures voor ondernemers en bevorder onderwijs dat aansluit bij een duurzame arbeidsmarkt.

Het midden- en kleinbedrijf - dé werkgever in de noordelijke regio - verdient daarbij in het bijzonder aandacht. De druk op juist deze groep werkgevers neemt deze dagen fors toe; de markt vraagt om in hoog tempo productiewijzen en producten te verduurzamen. Vernieuwde grondstoffen, de overgang van fossiele naar duurzame brandstoffen; het raakt zowel de grote metaalbedrijven als de bakker op de hoek en de transporteur gevestigd aan de rand van het dorp. Daarbij geldt voor een belangrijk deel van de mkb-bedrijven dat schulden uit de coronatijd nog altijd afbetaald dienen te worden. Draag zorg voor een ondernemersklimaat waarin elke ondernemer kan blijven investeren, groeien en daarmee voor vernieuwing en werkgelegenheid kan blijven zorgen.